

Motion till riksdagen

1985/86: 598

Martin Olsson m. fl. (c)

Förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1986/87, m. m. (kompletteringsproposition)
(prop. 1985/86: 150)

I regeringens kompletteringsproposition (prop. 1985/86: 150) behandlas i bil. I bl. a. frågan om lagstiftning om betalningsvillkor vid kreditköp.

Våren 1985 (prop. 1984/85: 217) framlade regeringen förslag om en lag som skulle ge regeringen rätt att "meddela föreskrifter om de betalningsvillkor som säljare eller kreditgivare skall tillämpa vid kreditköp av varor, tjänster eller andra nyttigheter". Enligt lagutskottets förslag (LU 1984/85: 44) begränsades dock lagen till att gälla endast betalningsvillkor "gentemot konsument".

Redan tidigare fanns lagar som gav regeringen möjligheter att ingripa med skärpning av reglerna gällande kontoköp och försäljning av bilar på kredit. Men den nya lagen gav regeringen möjlighet att utan riksdagens hörande ingripa i alla former av konsumentkrediter och därigenom sätta konsumentkreditlagens regler ur spel. Lagutskottets m- och c-ledamöter (fp var ej representerat i LU denna mandatperiod) motsatte sig i sin reservation som fogades till utskottsbetänkandet regeringens förslag och hänvisade därvid bl. a. till att regeringens möjligheter till ingripande i kreditgivningen skulle kunna få konsekvenser som kunde få icke godtagbara konsekvenser för den fria prisbildningen och kunna påverka de enskilda människornas normala villkor på ett genomgripande sätt.

Även majoriteten i LU betonade de nackdelar för konsumenter och näringsidkare som skärpta betalningsvillkor skulle kunna komma att medföra och övervägde att tidsbegränsa bemyndigandelagen. Majoriteten föreslog dock inte detta men framhöll att det är "angeläget att bemyndigandet inte kvarstår längre än som är nödvändigt". Utskottet förutsatte därför "att – om den ekonomiska utvecklingen visar att det efter den 1 juli 1986 inte längre finns något behov av skärpta regler för konsumentkrediter – regeringen för riksdagen framlägger förslag om att lagen upphävs".

Trots detta riksdagsuttalande och trots att regeringen i kompletteringspropositionen – liksom i många andra sammanhang – framhåller att den ekonomiska utvecklingen i vårt land är positiv framläggs inte något förslag om upphävande av den i fjol införda lagstiftningen. I stället betonas i propositionen "att behovet av åtgärder, i likhet med vad som gällde våren 1985, kan uppkomma också i framtiden även om balansbristerna i ekonomin nu begränsats – – –".

Enligt vår mening bör lagen om betalningsvillkor vid kreditköp upphävas fr. o. m. den 1 juli 1986. Liksom vid behandlingen i fjol när lagen mot

vårt yrkande infördes bör enligt vår mening regeringen inte ha möjlighet att utan riksdagens hörande ha möjlighet att faktiskt helt förbjuda köp som inte sker mot kontant betalning. Lagen ger enligt vår mening regeringen alltför långtgående möjligheter att införa kreditbegränsningar som på ett mycket genomgripande sätt kan påverka enskilda människors normala levnadsvillkor och ekonomi. Konsumentkreditlagen, som tillkommit som ett skydd för konsumenterna, kan genom detta bemyndigande helt sättas ur spel.

Mot. 1985/86: 598

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att fr. o. m. den 1 juli 1986 upphäva lagen med bemyndigande att meddela föreskrifter om betalningsvillkor vid kreditköp.

Stockholm den 13 maj 1986

Martin Olsson (c)

Kersti Johansson (c)

Marianne Karlsson (c)